

dosažení jest proto i teoreticky oprávněno uznání intervenčního zájmu také v těch případech, kde rozsudkem nehrozí třetí osobě jinak neodvratitelná újma, kde tedy třetí není vázán právní mocí rozsudku.

I při poměru intervenient-odpůrce se uvažuje o tom, zdali v důsledku intervence nenastává i v tomto poměru právní moc (ovšem v předpokladu, že by jí jinak nebylo), a také zde jest mínění nejednotné, ač se převahou tvrdí, že intervenient na vytvoření rozsudku spolupůsobí, takže nemůže namítati, že jde o *res inter alios acta*.³⁵⁾ Otázku tuto nutno rozřešiti shodně s předešlou. Připustíme-li právní moc jako následek intervence v poměru intervenient-intervent, platí to i mezi intervenientem a odpůrcem. Vyloučíme-li ji tam, musíme ji vyloučiti i zde. Pro rozdílné posuzování není důvodů, a to již proto ne, že rozsudek jest výrok o právu a ne o osobách; buď platí a pak, kdo jest jím zasažen, jest vázán na všechny strany, anebo neplatí. Není však možno, aby pro jednu a tutéž osobu v poměru k jedné osobě platil, k druhé však nikoliv.

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

Osobou, která nakládá nemovitostí ve smyslu § 3 zák. o užití dopravních cest a nemovitostí pro telegrafy (zák. ze dne 27. I. 1922, č. 33 sb.), jest rozuměti pouze vlastníka nebo uživatele, nikoliv podnikatelskou firmu, která na oné nemovitosti stavební práce provádí.

Při stavbě vodovodu ve V. prokopnut byl na okresní silnici kabel státního telefonního vedení zaměstnanci firmy N. W.

Fin. prokuratura v zastoupení státní poštovní správy zažalovala firmu podnikatelskou, opřevši žalobu: 1. o ustanovení § 3 zák. ze dne 27. ledna 1922, č. 33 sb., že totiž žalovaná firma jako subjekt, který nemovitostí pro telegrafy určenou nakládá, nesplnila povinnosti ohlašovací jí § 3 cit. zák. uloženou a proto ručí podle cit. ustanovení za škodu žalobci způsobenou, 2. o nezdatnost zaměstnance, poškození kabelu způsobivšího (§ 1315 vš. obč. zák.).

³⁵⁾ Wach: Handbuch, str. 645; Mendelssohn-Bartholdy, str. 400. Jinak Hellwig, Lehrbuch, III., str. 184: »Zwischen dem Interwenienten und der Gegenpartei wirkt das Urteil überhaupt nicht«. Pochybená jest argumentace Skedlova (n. u. m., str. 362, pozn. 19), který k odůvodnění svého opačného názoru zaměňuje nárok proti hlavní straně za nárok prý proti intervenientu, a dovozuje pak, že by prý právní moc se týkala tohoto druhého nároku, který nebyl *in lite*; o to přece vůbec nejde. Stejně nesprávně tamtéž str. 410, pozn. 16, o *litisdenunciaci*.

Soud I. stolice zamítl žalobu, vysloviv právní názor, že žalovaná firma neměla povinnosti poštovní správu o zamýšlených pracích uvědomiti, ježto kabel poškozen byl na okresní silnici a povinnost ohlašovací stihá tudíž správu veřejného statku, jakožto subjekt pozemkem nakládající. Otázku nezdatnosti zaměstnaných dělníků soud přešel, vzav za prokázáno, že k pozemním pracem takového druhu (kopání) není třeba sil kvalifikovaných.

Na odvolání strany žalující zrušil soud II. instance napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, aby po pravomoci zrušovacího usnesení znovu jednal a rozhodl, přihlížeje též k § 1315 vš. obč. zák. Odvolací soud uvedl v důvodech: Zákonem o telegrafech byla vytvořena zákonná služebnost k tíži majitele pozemku, avšak text § 3 cit. zák. nelze vykládati tak úzce, jak to činí soud I. stolice. Slovo »nakládati« nemá jen význam právního nakládání s pozemkem, nelze jím vyloučiti skutečnou změnu na pozemku. Jinak by vlastník, který práce, jež vedly k poškození telegrafu nepodnikl a o nich příp. ani nevěděl, přesto musil ručiti za poškození, kdežto onen, který práce podnikl a při tom telegraf poškodil, by přímo neručil.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu sice nevyhověl, potvrdil usnesení soudu II. stol. pro neúplnost řízení, ale v důvodech uvedl:

Mylný jest právní výklad, který odvolací soud dává ustanovení § 3, odst. (4) zákona, čís. 33/1922, že totiž slova zákona »ten, kdo nakládá s nemovitostí užitou pro telegraf« nelze omezovati jen na význam t. zv. právního nakládání vlastníka neb uživatele s pozemkem, nýbrž, že jest jimi rozuměti jakékoliv nakládání s pozemkem, třeba jen faktické nakládání osobou třetí.

Odvolací soud především přezírá, že zákon čís. 33/1922 upravuje právní poměry mezi státní telegrafní správou, k zařizování a udržování telegrafů zmocněnou (§ 1 zákona) a osobami, jichž zájmů soukromých se zřizováním telegrafů dotýká (§ 3, odst. (1.) zákona).

V § 3, odst. (4) označuje zákon jako takové osoby též vlastníky a uživatele soukromých nemovitostí a stanoví, že zřízením telegrafů nemá jim býti bráněno, by volně s nemovitostí nenakládali, ji nezměnili a na ní nestavěli a pod. a v následující hned větě dodává zákon: »Kdyby snad tím mohl býti nějak ohrožen telegraf neb telegrafní provoz, má ten, kdo nakládá s nemovitostí, užitou pro telegraf, vůči telegrafní správě povinnost ji uvědomiti o zamýšlených pracích« (§ 3, odst. (4), čís. 1 zák.).

Odvolací soud při výkladu slov »kdo nakládá s nemovitostí« přehlédl souvislost těchto slov s předcházející větou a jen vytržením těchto slov z celé souvislé skladby § 3, odst. (4) zákona a jejich odděleným výkladem dospěl k nesprávnému jich právnímu posouzení.

Vždyť již ze slov kdyby snad »tím« atd. jest patrné, že tato

věta jest vázána s větou předcházející, ve které slovo »tím« jest vyloženo jako volné nakládání s nemovitostí její změna i zastavení vlastníkem nebo uživatelem nemovitosti, jimž právě zákon v první větě § 3, odst. (4) tato práva vyhrazuje.

Jen ti to mají také povinnost uvědomiti telegrafní správu o zamýšlených pracích na nemovitosti (§ 3, odst. (4), čís. 1) a jen jim zákon v § 3, odst. (4) pod čís. 2 a) ukládá povinnost k náhradě škody za podmínek v § 3, odst. (4), čís. 2 a) vytčených, což plyne též z dalších ustanovení § 3, odst. (4), čís. 2 pod b) a c), jež zase mají na mysli jen vlastníky nebo uživatele nemovitosti.

V souzené věci však jest žalována podnikatelská firma, jež není ani vlastníkem ani uživatelem nemovitosti, stížené telegrafním zařízením, na níž prováděla jen práce, k nimž byla smlouvou zjednána, tedy jako osoba třetí, na niž však předpis § 3, odst. (4) vůbec nedopadá a názor odvolacího soudu v této otázce jest právně mylný.

Rozhodnutí nejv. soudu ze dne 6. března 1931,
č. j. R I 34/31. Dr. Jar. Homolka.

Podle § 72. zák. z 8. XI. 1928 č. 148 Sb. z. a n. (o poj. zam. pro případ nemoci, invalidity a stáří) rozhodne spor mezi zaměstnanci nem. pojišťovny zrušené a nem. pokladnou přejímající členy pojišťovny zrušené Ústřední sociální pojišťovna. Tím rozumí se však toliko spory o to, má-li přejímací pojišťovna vstoupiti do služebních smluv se zaměstnanci zrušené pojišťovny a má-li zaměstnance zrušené pojišťovny převzít, ne však spory jiné.

Důvody:

Jest především řešiti otázku, jaký význam a dosah má ustanovení posl. věty 5. odst. § 72 zák. č. 221 z r. 1924 ve znění nov. č. 184/1928 Sb. z. a n., »že případné spory rozhodne Ústřední sociální pojišťovna«. Zmíněný 5. odst. § 72 nebyl obsažen ani v zákoně č. 221/1924, ani ve vlád. návrhu novely k němu (tisk 1225 posl. sněm.), nýbrž byl zařaděn do osnovy uvedené novely v § 46 návrhu soc.-pol. výboru posl. sněmovny (tisk 1777) a byl pak uzákoněn. O významu a dosahu nového ustanovení, o něž tu jde, nelze z materiálů k novele č. 184/1928 nic vyčísti, takže pro jeho výklad jest rozhodujícím vlastní smysl slov zákona v jejich souvislosti (§ 6 obč. z.).

§ 72 zák. pojednává o zrušení a likvidaci nem. pojišťovny a v 5. odst. se činí tato opatření na prospěch zaměstnanců zrušené pojišťovny: »Přejímající nemocenské pojišťovny vstupují podle zásady uvedené v odst. 3. do služebních smluv se zaměstnanci zrušené pojišťovny, pokud tyto smlouvy byly sjednány rok před zrušením nem. pojišťovny a nevybočují z mezí vzorného služebního